

Sygn. akt II K 922/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Belchatowie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Bartosz Paszkiewicz

Protokolant: Justyna Krawczyk, st. sekr. sąd. Renata Snopek

Przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Belchatowie Katarzyny Jarząbkowskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 27 kwietnia 2018 roku, 05 czerwca 2018 roku, 10 sierpnia 2018 roku, 21 listopada 2018 roku,

sprawy przeciwko

H. P. (1) /P./, synowi B. i D. z domu N., urodz. (...) w W.,

oskarżonemu o to, że w okresie od sierpnia 2015 roku do marca 2017 roku w miejscowości D. (...), gm. R., woj. (...), przywłaszczył mienie powierzone przez syna D. P. w postaci maszyn rolniczych i innych przedmiotów, tj. kombajny zbożowego marki D. (...) model (...) o numerze (...) - (...) (...) wartości 50.000 złotych, hedera do kukurydzy m-ki G. (...) wartości 15.000 złotych, klepiska do kukurydzy wartości 2000 złotych, przesłonki wartości 1000 złotych i dekodera (...) (...) wartości 500 złotych, powodując straty o łącznej wartości 68.500 złotych na szkodę D. P. ,

tj. o czyn z art. 284 § 2 KK

orzeka

1. oskarżonego **H. P. (1)** uniewinnia od zarzucanego mu czynu;
2. koszty postępowania przejmuje na rzecz Skarbu Państwa.

Sygn. akt II K 922/17

UZASADNIENIE

H. P. (1) i D. P. (ojciec i syn) prowadzili wspólne gospodarstwo rolne. Rodzice D. P. kupowali różne maszyny rolnicze, które były niezbędne do prowadzenia działalności rolniczej. Zdarzało się tak, że mimo iż pieniądze na zakup jakiejś maszyny dali rodzice umowa spisywana była na D. P. gdyż, gospodarstwo miało zostać przepisane na niego. W gospodarstwie rolnym znajdowały się trzy kombajny (...) (...), (...) (...) i F.. Podział był taki, że dwa kombajny (...) należały do H. P. (1) natomiast kombajn F. do D. P.. Rodzice pokrzywdzonego pożyczili mu pieniądze na zakup kombajnu F.. D. P. zamieszkiwał u rodziców wraz z żoną. L. P. (1) przeczytała w 2015 r. korespondencję mailową jaką prowadził jej syn z żoną. Padły w niej obraźliwe słowa dotyczące H. i L. P. (1). W związku z tym dochodziło do konfliktów syna z rodzicami. W listopadzie 2015r. żona D. P. wyprowadziła się od teściów. D. P. wyprowadził się w grudniu 2015 roku. Zabrał wtedy część maszyn rolniczych za zgodą rodziców, między innymi ciągnik i heder do kukurydzy G. zakupiony od Ł. C..

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 287-288, k. 134, zeznania L. P. (2) k. 217-218, k. 144-145)

H. P. (1) 11 lutego 2012r. zakupił z firmy (...) kombajn (...) nr (...). Najpierw skontaktował się z właścicielem przedmiotowej firmy, z której kupił rok wcześniej kombajn (...) nr (...). Przełał mu 20.000zł tytułem zaliczki. Następnie kierowca przywiózł H. P. (1) kombajn (...) nr (...). Wtedy H. P. (1) dał kierowcy 11.000zł w banknotach po 200zł i 9000zł po 100zł. Mimo niewpłacenia całej kwoty 45000zł kierowca wydał H. P. (1) oświadczenie o przyjęciu gotówki 45000zł, gdyż oskarżony umówił się z właścicielem firmy, że 5000 zł prześle mu później przelewem, co uczynił. Oskarżony zawarł umowę OC na przedmiotowy kombajn i je opłacał.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 287-288, k. 134, zeznania L. P. (2) k. 217-218, k. 144-145, oświadczenie k.147, 148, opłaty OC kserokopie w aktach PR Ds. (...), dowody przelewu na kwoty 5000 i 20000zł k. 146, akta PR Ds. (...), zeznania W. Z. k. 274-275)

Większość sąsiadów i znajomych za właściciela kombajnu D.-F. (...) uważało H. P. (1). H. P. (1) serwisował kombajny. Kupował do nich części. Oskarżony zlecił także wykonanie klepiska i sita K. P., który to zrobił. (dowód: zeznania J. B. k. 214, k. 42, zeznania R. B. k. 214-215, k. 63, zeznania J. P. k. 215-216, 79-80, zeznania R. H. k. 216, 92-93, zeznania J. S. k. 216, k. 95-96, zeznania M. P. k. 216, k. 101-102, zeznania K. P. k. 216-217, k. 104-105, zeznania A. P. k. 217, k. 110-111, faktura VAT k. 149)

D. P., H. P. (1) i L. P. (1) udali się do Ł. C. obejrzeć przystawkę do kukurydzy. Zaakceptowali jej stan i postanowili ją kupić. Podpisali więc umowę przedwstępną, a D. P. dał Ł. C. 1000zł zaliczki. Po dwóch tygodniach H. P. (1) i D. P. przyjechali po przedmiotowy heder do kukurydzy. Pieniądze na zakup dał H. P. (1), ale rozliczał się D. P. i to niego została sporządzona umowa. Umowa sprzedaży została spisana w czerwcu 2014r.

(dowód: umowa sprzedaży k. 8, wyjaśnienia oskarżonego k. 287-288, k. 134, zeznania L. P. (2) k. 217-218, k. 144-145, zeznania Ł. C. k. 215, k. 70-71, zeznania M. C. k. 215, k. 73-74, zeznania A. C. k. 215 odw, k 76-77)

W związku z tym, że D. P. wyprowadzając się w grudniu 2015r, zabrał w/w przystawkę do kukurydzy, H. P. (1) zmuszony był do zakupu innego hedera do kukurydzy. W dniu 20.08.2016r. zakupił od P. H. przystawkę do kukurydzy o nr (...).

(dowód: umowa sprzedaży k. 136 , wyjaśnienia oskarżonego k. 287-288, k. 134)

D. P. w trakcie prowadzenia gospodarstwa rolnego wraz z ojcem był zatrudniony na umowę o pracę. Jego zarobki w latach 2011-2015r. wynosiły średnio 15.000zł rocznie czyli około 1000zł miesięcznie.

(dowód: zestawienie dochodów PIT k. 236)

D. P. we wrześniu 2016r. złożył w KP w W. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez H. P. (1) polegającego na kradzieży kombajnu i innych maszyn rolniczych na ogólną kwotę 68.000zł. Postanowieniem z dnia 19.10.2016r. odmówiono wszczęcia śledztwa. Umowa sprzedaży kombajnu znajdująca się w aktach sprawy KP w W. różni się od tej, którą D. P. załączył do akt sprawy II K 922/17.

(dowód: akta KP w W. PR Ds. (...), umowa sprzedaży k. 4 akt PR Ds. (...), umowa sprzedaży k. 8)

H. P. (1) ma (...) lat prowadzi działalność rolniczą. Jest żonaty nie ma małoletnich dzieci na utrzymaniu. Nie jest karany (skazanie uległo zatarciu z mocy prawa)

(dowód: oświadczenie oskarżonego k. 199, karta karna k. 117-118)

H. P. (1) w toku postępowania nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Sąd nie będzie przytaczał w tym miejscu jego wyjaśnień gdyż w głównej mierze czynił na ich podstawie ustalenia faktyczne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dał podstawy do przypisania sprawstwa i winy oskarżonemu. Sąd ustalając stan faktyczny opierał się głównie na wyjaśnieniach oskarżonego oraz jego żony. Depozycje te mają walor wiarygodności z uwagi na fakt, iż część okoliczności w nich podanych znalazło odzwierciedlenie w załączonych przez H. P. (1) dokumentach w tym potwierdzeniach przelewów. Z wyjaśnień tych wynika, że H. P. (1) prowadził gospodarstwo rolne wraz z synem i to on kupował głównie maszyny rolnicze. Potwierdzają to również depozycje świadków (znajomych i sąsiadów) J. B., R. B., J. P., R. H., J. S., M. P., zeznania K. P., A. P.. Zdaniem Sądu (...) P. wykazał w sposób wiarygodny, że maszyny rolnicze będące przedmiotem zarzutu były jego własnością i stanowiły całość gospodarstwa rolnego, które z godnie z art. 55³ K.C stanowi grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. W tym miejscu wskazać należy, że pokrzywdzony D. P. nie dysponował własnym gospodarstwem rolnym. Oskarżony miał dopiero je przepisać na syna. W związku z tym, że doszło między nimi do konfliktu został dokonany nieformalny podział części ruchomości. Jednocześnie powstał między H. P. (1), a D. P. spór o własność pozostałych maszyn rolniczych. Trudno w takiej sytuacji przypisywać oskarżonemu kierunkowy zamiar przywłaszczenia skoro w jego świadomości to on jest właścicielem przedmiotowych ruchomości.

Jeżeli chodzi o kombajn (...) (...) to wyjaśnienia oskarżonego w połączeniu z pozostałymi dowodami potwierdzają, że stanowił on własność H. P. (1). Chodzi tu między innymi o to, że:

- H. P. (2) stwierdził, że najpierw dał zaliczkę 20.000zł, a później przelał jeszcze 5000zł, co potwierdził kserokopią przelewów;
- wskazał dokładnie jak wyglądała transakcja zakupu przedmiotowego kombajnu oraz to, że kierowca, który go przywiózł wręczył 20.000zł w banknotach 11.000zł po 200zł i 9.000zł po 100 złotych;
- załączył do akt oświadczenie o przyjęciu gotówki przez sprzedawcę kombajnu;
- opłacał składki OC od przedmiotowego kombajnu.

Co prawda w aktach sprawy znajduje się kserokopia umowy według, której to D. P. nabył w dniu 11.02.2012r. przedmiotowy kombajn od M. Z. zamieszkującego w L., ale Sąd miał poważne wątpliwości co do jej rzetelności. Przede wszystkim w aktach sprawy KP w W. znajduje się również umowa zakupu przedmiotowego kombajnu przez D. P., która znacznie różni się graficznie od tej załączonej do akt niniejszej sprawy. Po drugie według załączonego przez Sąd pisma z (...) w L. wynika, że w tym mieście nigdy nie była zameldowana osoba M. Z.. Wreszcie z załączonej informacji z (...) o dochodach pokrzywdzonego wynika, że w latach 2011-2015r. zarabiał on około 1000zł. Zatem trudno przyjąć, że stać go było na kombajn o wartości 50.000zł. Również sam pokrzywdzony D. P. potwierdził, że podział co do kogo należy był tylko formalny –quad usum. Jak sam zeznał „pytałem się ojca, czy odda mi tamten kombajn, czy mam wziąć ten i powiedział, że mi nie odda żadnego. Dlatego wziąłem ten.” Potwierdza to ewidentnie, że podział maszyn rolniczych był umowny.

To samo dotyczy pozostałych maszyn części w postaci hedera do kukurydzy, klepiska i przesłonek. Jak wyjaśnił oskarżony hedery były trzy, a jeden zabrał syn. Natomiast w toku postępowania zabezpieczono mu ten, który kupił dla siebie w sierpniu 2016r. Przedstawił na tą okoliczność umowę zawartą z P. H.. Nadto klepisko i przesłonki wykonywane były na zamówienie przez K. P..

Sąd nie kwestionuje oczywiście, że część maszyn należała się synowi D. P. za wspólne prowadzenie gospodarstwa rolnego. Jednak w realiach przedmiotowej sprawy nie można mówić o przywłaszczeniu rzeczy przez oskarżonego. Przede wszystkim co do części maszyn między H. P. (1) i D. P. istnieje spór o własność. Sąd podziela tu stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie sygn. akt V KK 406/07, zgodnie z którym „przeświadczenie sprawcy, że ma on prawo dysponować będącym w jego posiadaniu mieniem, wyłącza wymaganą dla występku z art. 284 KK umyślność, a w rezultacie czyn taki oceniany być

może wyłącznie w aspekcie prawa cywilnego. Innymi słowy, jeżeli posiadacz rzeczy czuje się jej właścicielem, to dokonując jakiegokolwiek rozporządzenia taką rzeczą - nie może być świadom realizacji znamienia czasownikowego "przywłaszcza", a tym samym nie wypełnia swoim zachowaniem znamion strony podmiotowej przestępstwa stypizowanego w art. 284 KK”

Niewątpliwie H. P. (1) czuł się właścicielem całego gospodarstwa rolnego łącznie z maszynami. Według niego stanowiło ono dorobek jego życia. Nie można też tracić z pola widzenia faktu, że matka pokrzywdzonego nie potwierdziła prezentowanej przez niego wersji.

Nadto H. P. (1) nie dokonał żadnej czynności, która definitywnie pozbawiła by władztwa D. P. czy też uniemożliwiłaby podział majątku w ramach sądowego postępowania np. o zniesienie współwłasności. Przytoczyć w tym miejscu należy kolejne orzeczenie SN z dnia 27 lipca 2016 roku w sprawie VKK 7/16 zgodnie z którym „zamiar przywłaszczenia rzeczy powierzonej nie obejmuje nieuprawnionego (niezgodnego z wolą właściciela) wykorzystania tej rzeczy - nawet w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, o ile nie towarzyszy mu cel definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej jej własności (rem sibi habendi). A zarazem, że czynność sprawcza przestępstw z art. 284 § 1 i 2 KK odzwierciedla cel sprawcy, który sprowadza się do nieodwracalnego pozbawienia innej osoby mienia i uczynienia z niego swojej własności”

Co do (...) stwierdzić należy, że nie ustalono gdzie się on znajduje. Nadto (...) taki nie stanowi nigdy własności abonenta a jest nie jako mu użyczany w ramach podpisanej umowy.

Na zakończenie rozważań prawnych podnieść należy, że organy ścigania nie widziały też przestępnego działania w zachowaniu H. P. (1) odmawiając wszczęcia dochodzenia w sprawie PR Ds. (...).

Z uwagi na powyższe zgromadzony w sprawie materiał dowodowy okazał się niewystarczający, aby przypisać H. P. (1) zarzucone mu przestępstwo. Jeszcze trafniejsze wydaje się stwierdzenie, że nie tyle nie udało się obalić istniejącego po stronie oskarżonego domniemania niewinności, ile zostało dowiedzione, że oskarżony przestępstwa nie popełnił nie realizując żadnego ze znamion podmiotowej i przedmiotowej strony występkę penalizowanego w art. 284 § 2 kk.

Zgodnie z art. 632 pkt 2 k.p.k. jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania koszty procesu ponosi w sprawach z oskarżenia publicznego - Skarb Państwa, z wyjątkiem należności z tytułu udziału adwokata lub radcy prawnego w charakterze pełnomocnika pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego albo innej osoby, a także z tytułu obrony oskarżonego w sprawie, w której oskarżony skierował przeciwko sobie podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. W związku z tym Sąd przejął koszty postępowania na rzecz Skarbu Państwa.

--	--